



Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK  
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

**Titel:** Program for Venstresocialisterne

**Ophav:**

**Ressourcetype:**

**Ressourcetype:**

**Oprindelsesdato:** 1973

**Emne:**Partiprogram, partiprogrammer, program

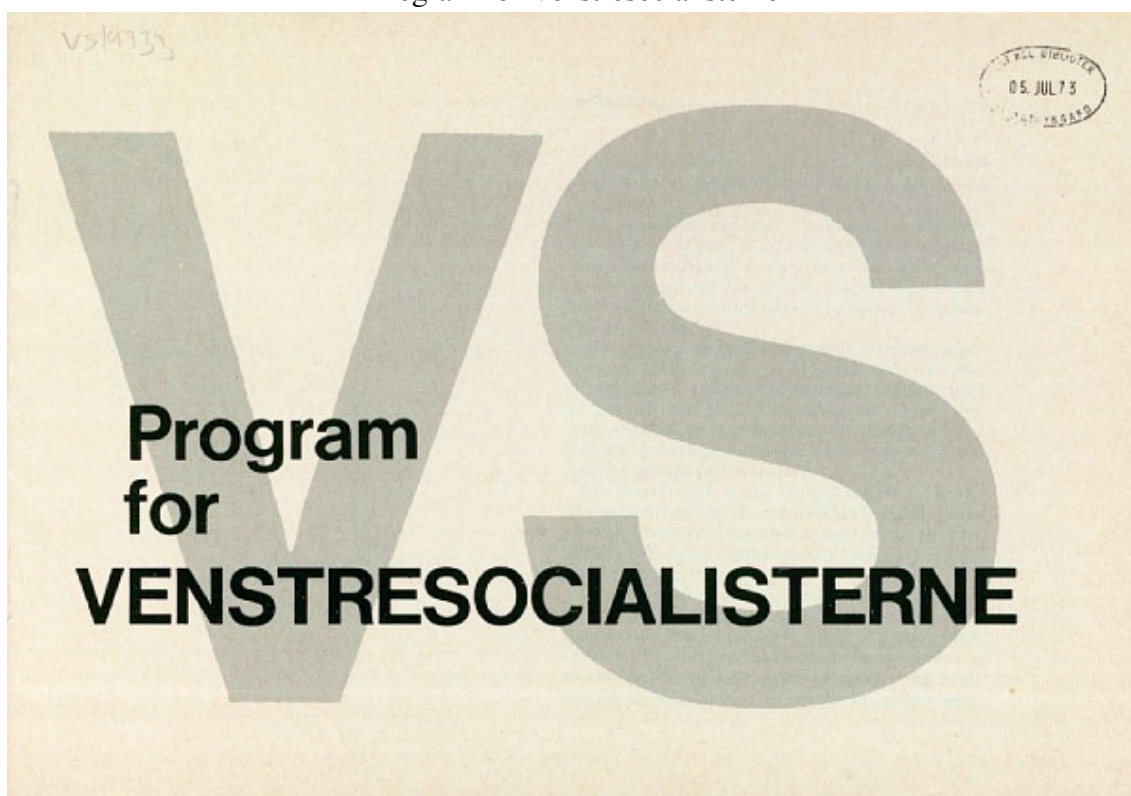
**Opstilling:** DA-småtryk. Politik 8

**Kommentar:** Vedtaget på partiets 5. kongres december 1972

**Relateret:**

**Relateret:**

**Copyright:** Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret





## Indledning

VS er et parti med en revolutionær socialistisk målsætning. Partiet er åbent for enhver, der kan tilslutte sig dets program.

For at modvirke tendenser til sekterisme er programmet udformet således, at det kun medtager de punkter, som er nødvendige til at afgrænse partiet fra reformistiske retninger, og for at sikre tilstrækkelig enighed til at medlemmerne kan indgå i et frugtbart partimæssigt samarbejde.

Det betyder, at medlemmer af VS i deres uadvendte politiske arbejde på de punkter, der omfattes af programmet, er bundet af dette, men at medlemmer og grupperinger står frit inden for de rammer programmet afstikker. Derved bliver der mulighed for at indhente forskellige erfaringer af betydning for den fortsatte afklaringsproces i partiet.

Det betyder også, at den vigtigste opgave for partiet som sådant er at udbrede den politiske bevidsthed, som kommer til udtryk i programmet, og at organisere dem, der kan tilslutte sig programmet og mobilisere til politisk handling på dette grundlag.

Partiet og dets medlemmer skal til stadighed arbejde på at udvide det fælles grundlag gennem en vekselvirkning mellem teoretisk analyse og politisk praksis. Medlemskab af partiet indebærer, at den uenighed der er blandt medlemmerne betragtes som mindre afgørende end det fælles grundlag, der er udtrykt i programmet.

VS bygger på marxistisk teori og metode som det bedste eksisterende redskab til forståelse af den samfundsmæssige virkelighed. En sådan forståelse er en nødvendig forudsætning for at kunne ændre udviklingen.

Det marxistiske grundlag betyder, at partiet i analysen af samfundet tager den materielle produktion som udgangspunkt. Ifølge den marxistiske teori er udviklingen af produktivkræfterne (arbejdskraften med dens viden og erfaring samt produktionsmidlerne) og produktionsforholdene (de historisk givne forhold mellem menneskene i produktionsprocessen) af grundlæggende betydning for hele samfundsudviklingen. Ejendomsforholdene til produktionsmidlerne er den mest betydningsfulde del af produktionsforholdene. Den afgørende drivkraft for den historiske udvikling er klassekampen: kampen mellem den klasse, der ejer produktionsmidlerne, og den klasse, der ikke ejer produktionsmidler.

Dette er nogle af grundtrækkene i den marxistiske analyse. I programmet forsøger vi at anvende marxistisk teori og metode til at analysere det kapitalistiske samfunds hidtidige udvikling og nuværende udviklingstendenser. Samfundets komplicerede virkelighed lader sig ikke beskrive i alle detaljer i så sammentrængt form. Marxismen beskæftiger sig med hovedtrækkene og de vigtigste udviklingstendenser. Kapitalkoncentrationen, monopoldannelsen, imperialismen, de nye markedsdannelse er ikke tilfældige enkeltheder i et broget og uforklarligt mønster. Den marxistiske analyse gør dem forklarlige og forudsigelige. Arbejdsformidlings-

loven, de invaliditetsfremmende lønsystemer, arbejdsretten, retssystemet i øvrigt, den økonomiske politik, skattepolitikken, boligpolitikken, uddannelsespolitikken osv. er heller ikke tilfældigheder. Set under klassekampens synsvinkel bliver de forvirrende enkeltheder til et klart mønster.

Kendskab til mønsteret, samfundets udviklingstendenser og de mekanismer, der styrer udviklingen, er en nødvendig forudsætning for at ændre denne udvikling.

Den marxistiske teori omhandler samfundene i deres historiske forløb. Teorien må således udbygges i takt med samfundenes udvikling. For et parti som VS er det en central opgave at bidrage til denne udbygning.

## Kapitalismen og imperialismen

1. Det kapitalistiske samfund, som vi kender det, er er ikke noget naturgivent. Det er en epoke i historien på samme måde som det feudale samfund, der gik forud. Historien – og altså også dens enkelte epoker – skabes af menneskene gennem deres arbejde, uanset om de er sig det bevidst eller ej.
2. Det kapitalistiske samfund er først og fremmest karakteriseret ved den måde, hvorpå produktionen og økonomien er organiseret. De væsentligste kendetegn er privatejendomsretten til produktionsmidlerne og eksistensen af lønarbejdet. De mennesker, der ejer produktionsmidlerne og dermed også råder over det færdige produkt, kapitalisterne, er ikke de samme som dem, der gennem deres produktion skaber de samfundsmæssige rigdomme, nemlig lønarbejderne.
3. Lønarbejderne er tvunget til at sælge deres arbejdskraft for at opretholde livet. For at stille deres arbejdskraft til rådighed i et vist tidsrum får de udbetalt en arbejds løn. Men de yder mere arbejde end det, der svarer til lønnen. Værdien af dette merarbejde, merværdien, tilegnes af kapitalisterne, som anvender den til nye investeringer og derigennem til produktion af ny merværdi, samt til deres eget forbrug.
4. Modsatningen mellem den klasse, der ejer produktionsmidlerne, og den klasse, der fremstiller produk-

terne, kommer til udtryk i klassekampen. Siden ur-samfundet har klassekampen været den vigtigste drivkraft i den historiske udvikling. Den grundlæggende modsætning i det kapitalistiske samfund er modsætningen mellem lønarbejde og kapital. Klassekampen ud-kæmpes både på det økonomiske, det politiske og det ideologiske område. Den foregår mest umiddelbart i virksomhederne, i strejkerne og lønkampene, men også i boligkvarterer, på uddannelsesinstitutionerne, overalt i samfundet.

5. Klassemodsatningen er et udtryk for den kapitalistiske produktionsmådes indre modsætninger. Under hele kapitalismens historie er der sket en vældig udvikling af produktivkræfterne. I forbindelse hermed er produktionsprocessen blevet stadig mere kollektiv og social. Der sker således en stadig uddybning og skærpelse af modsætningen mellem produktionens sociale, samfundsmæssige karakter og tilegnelsens private karakter.

6. Igennem hele kapitalismens historie er der sket en stadig koncentration og centralisering af produktion og kapital. I kapitalismens barndom var virksomhederne små, og konkurrencen mellem dem var med til at holde priserne nede. I løbet af det 20. århundrede er flere og flere sektorer blevet monopoliseret ved at de større virksomheder efterhånden har udkonkurreret eller op-købt de mindre. Konkurrencekapitalismen er blevet afløst af monopolkapitalismen.

**7.** Under monopolkapitalismen erstattes priskonkurrencen med konkurrence på „modeller“ og reklame. I dette stadium bliver det sværere og sværere at finde profitable investeringsmuligheder for den kapital, der stadig akkumuleres, da større produktion ville medføre, at prisen og dermed profitten faldt – eller at varerne simpelt hen ikke kunne afsættes. For at holde efterspørgselen og dermed profitraten oppe fremstilles varer med „indbygget slitage“ eller „indbygget forældelse“.

**8.** I takt med monopoliseringen er det i stigende grad blevet nødvendigt for kapitalen at søge ud over de nationale grænser. Kapitaleksporten skaffer monopol-firmaerne af med kapital, som ikke i hjemlandet kan give en profit, der tilfredsstillende kapitalejerne. Under monopolkapitalismen er konkurrencen på hjemmemarkedet mellem de enkelte virksomheder således blevet udvidet til en konkurrence om verdensmarkedet mellem de multinationale monopoler. Kapitalismen har hermed nået sit højeste stade: Imperialismen.

**9.** Den imperialistiske rivalisering har medført adskillige krige. Således var 1. verdenskrig kulminationen på flere årtiers skærpede konkurrence og småkrige i takt med monopolkapitalismens fremvækst. Krigene – og den proces, der udløser dem – ændrer styrkeforholdet mellem de forskellige monopolkapitaler og mellem de imperialistiske stormagter. Ved det 20. århundredes begyndelse var England verdens førende kapitalistiske

stat, et halvt århundrede senere spillede den amerikanske stat og de amerikanske monopoler den dominerende rolle. Som kapitalistisk land indgår Danmark i det imperialistiske verdenssystem. Danske monopoler er med til at udbytte lønarbejdere i andre lande, ligesom udenlandske monopoler er med til at udbytte danske arbejdere.

**10.** I det kapitalistiske samfund er lønarbejderne både producenter og forbrugere. Herved opstår der en modsigelse, idet kapitalisten på samme tid må søge at holde lønningerne nede og priserne oppe. Med jævne mellemrum opstår afsætningskriser, som forløber på nogenlunde samme måde: overproduktion – prisfald – virksomhedskrak – faldende produktion – stigende arbejdsløshed. Der sker altså en destruktion af produktionsmidler og kapital. De svage virksomheder går under, mens de mest produktive og kapitalstærke bliver tilbage. Efter denne koncentrations- og „renselses“-proces kan kapitalismen fungere videre til næste krise.

**11.** Efter verdenskrigen 1929–30 gik monopolkapitalismen ind i en ny fase, hvor staten har foretaget stadig mere omfattende indgreb i økonomien for at hindre eller mindske kriserne. Ved finans- og pengepolitiske foranstaltninger foregår der en regulering af kapital- og løndannelsen. Gennem oprettelsen af en statslig sektor i økonomien sker der en opsugning af noget af den overskudskapital, som akkumuleres i virksomhederne. Ved sådanne foranstaltninger er det lykkedes de



moderne kapitalistiske stater at dæmpe kriserne, ikke at afskaffe dem.

**12.** Staten forsøger i det hele taget at dæmpe modsætningerne i samfundet. Men selv om dette lykkes i et vist omfang, er det karakteristisk, at nye modsætninger opstår i takt med neddæmpningen af gamle. Samtidig med at det er lykkedes at forøge produktionen i de kapitalistiske industrilande, er der således sket en accelererende tilsvining af miljøet. Denne modsætning er nøje forbundet med den kapitalistiske produktionsmåde. Den grundlæggende modsætning mellem produktionens samfundsmæssige karakter og tilegnelsens private karakter kan kun ophæves ved at afskaffe den private ejendomsret til produktionsmidlerne og erstatte den med producenterens kollektive ejendomsret.

### **Socialismen og kommunismen**

**13.** På samme måde som feudalismen gik fra at være en progressiv kraft til at være en hemsko for udviklingen og måtte afløses af kapitalismen, således kan den kapitalistiske produktionsmåde ikke mere skabe betingelserne for en rationel udnyttelse af ressourcerne – hverken naturens eller de menneskelige. Vi ser i dag et enormt spild af ressourcer på unødvendige ting – f.eks. reklame, rumfart, krigsproduktion – samtidig med at de mest elementære behov som bolig og føde ikke er opfyldt for hovedparten af jordens befolkning.

**14.** Under den kapitalistiske produktionsmåde er det profitten, ikke de menneskelige behov, som er afgørende for, hvad der bliver produceret. Dette er grunden til den stadig voksende modsætning mellem det, der er teknisk muligt, og det, der faktisk sker. Produktivkræfternes vældige udvikling giver mulighed for at opbygge et samfund, hvor menneskene er befriet for materiel nød, og hvor de enkelte mennesker kan udvikle sig i frihed og samarbejde. Men udviklingen af et sådant samfund forudsætter, at producenterne i fællesskab behersker teknikken og sætter målene for dens anvendelse.

**15.** Da det kapitalistiske samfundssystem er blevet en hemsko for samfundsudviklingen, må det afløses af det socialistiske samfund med fælleseje af jord og produktionsmidler. Når produktionsmidlerne bliver fæl-

leseje, kan producenterne i fællesskab planlægge produktion og fordeling. Dette giver mulighed for at erstatte produktion for profit med produktion for menneskelige behov.

**16.** Overgangen til socialismen forudsætter en revolution, hvor lønarbejderklassen erobrer statsmagten. I overgangsperioden må der træffes særlige foranstaltninger for at forhindre gamle økonomiske og politiske magthavere i påny at komme til magten eller nye magthavere i at selvstændiggøre sig i forhold til producenterne. Sålænge der endnu er kapitalistiske stater i verden, vil det være nødvendigt med et statsapparat til at beskytte samfundet under udviklingen mod socialismen. Men på længere sigt er det nødvendigt at arbejde bevidst henimod statens bortdoen.

**17.** De ændringer i produktionsforholdene, som er gennemført i de såkaldt socialistiske lande, har ikke været af en sådan art, at producenterne har fået mulighed for at styre produktionen. Selv om der er store variationer fra land til land, er det i de fleste af disse lande et nyt lag af byrokrater, som har erobret den politiske magt og derigennem magten til at styre produktionen. Ydermere er lønarbejdet ikke blevet afskaffet og markedsmekanismen ikke ophævet. Der har ikke været tale om en så gennemgribende omformning af den økonomiske basis, at man kan sige, at disse lande er socialistiske. Det ser dog ud til, at der først og

fremmest i Kina foregår en kamp for at løse overgangssamfundets problemer.

**18.** Samtidig med omformningen af den økonomiske basis må der ske en gennemgribende ændring af samfundets politiske, juridiske og filosofiske overbygning. Mens visse juridiske og politiske forhold vil kunne ændres umiddelbart efter den politiske magtovertagelse, vil der utvivlsomt gå lang tid, før de livsvaner, idealer, normer og forestillinger, som er udviklet i det kapitalistiske samfund, er revolutioneret. Ændringerne i basis udgør det materielle grundlag for ændringerne i overbygningen; omvendt er ændringer i overbygningen nødvendige for, at omformningen af basis kan føres til ende.

**19.** Målet er i sidste instans det klasseløse – kommunistiske – samfund. Det er ikke muligt konkret at beskrive dette samfund på nuværende tidspunkt. Samfundets nærmere udformning vil afhænge af den historiske proces, der er gået forud, og det vil lige som alle andre samfund være under stadig udvikling. Men man må forestille sig, at arbejdsdelingen sådan som vi kender den fra det kapitalistiske samfund forsvinder, og at enhver vil yde efter evne og nyde efter behov.

## Staten

**20.** Staten er et produkt af klasse modsætningerne. Den har gennem tiderne haft mange forskellige former, idet hver af de eksisterende produktionsmåder har frembragt sin specielle statstype til varetagelse af den herskende klasses interesser. Den borgerlige stats hovedopgave er at sikre opretholdelsen af det kapitalistiske samfundssystem.

**21.** Staten varetager kapitalistklassens langsigtede interesser. Udbygningen af arbejdskraften er en nødvendig forudsætning for det kapitalistiske samfunds beståen. Staten sikrer dette gennem lovgivningen (lovfæstelsen af den private ejendomsret, arbejdsretten, m. v.) og gennem direkte magtanvendelse (politi, militær). Staten søger dog først og fremmest at stabilisere udbygningen ved at fremme samarbejdet mellem klasserne. Den indtager en mere og mere fremtrædende rolle i fastholdelsen og formidlingen af kapitalens ideologiske herredømme over lønarbejderne. Staten forsøger at integrere og binde lønarbejderne til den kapitalistiske produktionsmåde som den naturlige, uforanderlige samfundsform, og at fremstille kapitalens interesser som hele samfundets interesser. Hertil tjener også statens nære samarbejde med de forskellige interesseorganisationer, specielt fagforeningerne. Eksistensen af stærke, reformistiske fagforeninger og partier er en betingelse for, at lønarbejderne accepterer udbygningen til gengæld for små forbedringer.

**22.** Staten regulerer forholdet mellem de forskellige kapitalgrupper for at forhindre sammenstød, der kan true systemets overlevelse. I krisesituationer kan staten blive genstand for kamp mellem de forskellige kapitalgrupper. Staten varetager i almindelighed monopolkapitalens interesser, undertiden på bekostning af svagere kapitalgrupper.

**23.** Staten spiller en stadig større direkte rolle i økonomien. Den varetager de opgaver, som de enkelte kapitalister ikke kan eller vil løse (opbygning af infrastruktur, uddannelse af arbejdskraft). Efter krisen i 20'erne har staten i steds stigende grad gennem konjunkturregulerende foranstaltninger forsøgt at dæmpe krisetendenser. Samtidig er den statslige sociale sektor udvidet stærkt. Som en konsekvens af de kapitalistiske produktionsforhold er behovene på det sociale område vokset kraftigt. Gennem socialpolitikken prøver staten at imødekomme nogle af lønarbejderklassens mest umiddelbare krav og derved dæmpe det, der ellers kunne udvikle sig til alvorlige sociale spændinger. De sociale foranstaltninger tjener således til at stabilisere kapitalismen. Dels økonomisk, dels ideologisk, idet de understøtter den borgerlige ideologis forsøg på at fremstille staten som stående over klasserne.

**24.** Staten er ikke uafhængig af kapitalen, men der eksisterer heller ikke et egentligt underordningsforhold. For at det kapitalistiske samfund kan overleve, må staten i mange tilfælde handle mod den ene eller

den anden kapitalgruppes interesser, lige som det er muligt for lønarbejderne at opnå øjeblikkelige forbedringer, fordi kapitalismens overlevelse på langt sigt kræver dette.

**25.** Statens rolle i det kapitalistiske samfund er således modsigelsesfuld. I takt med klassekampens udvikling vil statens rolle som legitimerende faktor aftage og dens rolle som direkte undertrykkelsesapparat vokse. Allerede i den nuværende situation står disse roller i modsætning til hinanden, og det er en vigtig opgave for den revolutionære bevægelse at udnytte disse modsætninger.

## **Parlamentet**

**26.** I fremstillingen af den borgerlige stat som stående over klasserne og varetagende hele befolkningens interesser, spiller parlamentet (folketinget) en vigtig rolle. Parlamentet fremstilles som den afgørende magtfaktor i samfundet. Imidlertid har parlamentet ingen væsentlig selvstændig magt, men er et udtryk for de økonomiske og politiske magtforhold i samfundet.

**27.** For et parti som VS er værdien af deltagelse i det parlamentariske arbejde helt afhængig af den aktuelle situation. På nuværende tidspunkt kan arbejdet i parlamentet dels tjene til at afsløre hvilke interesser folkettinget faktisk varetager, dels støtte den kamp mod det kapitalistiske samfund, der foregår udenfor, og endelig hjælpe med til at fastholde de fremskridt og indrømmelser, som lønarbejderne har tilkæmpet sig.

**28.** Det er en illusion at tro, at man kan indføre socialismen „ad parlamentarisk vej“. Et socialistisk samfund kan ikke opstå gradvis inden i det kapitalistiske. Forudsætningen for et socialistisk samfund er producenterens overtagelse af produktionsmidlerne. Kapitalistklassen opgiver naturligvis ikke godvilligt sin ejendomsret til disse. Man kan derfor ikke forestille sig indførelse af socialismen uden at der sker et revolutionært brud med den gamle orden.

### **Reformismen**

**29.** Ifølge reformistisk opfattelse skulle arbejderbevægelsens partier ved at deltage i valgene og vinde styrke i parlamenterne gradvis kunne erobre den borgerlige statsmagt og derefter bruge den som redskab for en socialistisk omformning af samfundet.

**30.** Den objektive baggrund for de reformistiske ideers fremgang har været de kapitalistiske højkonjunkturer, der har givet mulighed for en vis forøgelse af lønslønnen og gennemførelse af en omfattende statslig socialpolitik.

**31.** De reformistiske partier og den reformistiske del af fagbevægelsen har i steds højere grad bygget på forestillingen om, at en ubrudt stigning i produktionen skulle gøre det muligt at tilfredsstille alle lønarbejderklassens behov. Herved skulle modsætningen mellem lønarbejde og kapital efter deres mening træde i baggrunden.

**32.** For de reformistiske partier er den kapitalistiske økonomiske ekspansion således næsten blevet ensbetydende med fremgang for socialismen. Derfor har disse partier også været mere end villige til at overtage regeringsmagten i de kapitalistiske samfund for at prøve at „løse“ eller i hvert fald dæmpe de konflikter, som opstår af det kapitalistiske samfunds indre modsætninger. Da disse partier ikke repræsenterer en

bestemt del af den herskende klasse, men tværtimod fremstår som lønarbejderklassens repræsentanter, har de bedre muligheder end de borgerlige partier for dels at løse modsætninger mellem forskellige grupper af kapitalister og dels at tilgodese hele kapitalistklassens interesser – reelt på lønarbejderklassens bekostning.

**33.** Reformismen bygger på en accept af forestillingen om staten som stående over klasserne og en tro på, at det er muligt at harmonisere modsætningen mellem lønarbejde og kapital. For VS er kampen mod reformismen en del af kampen for socialismen.

### Faglig kamp

**34.** Den faglige kamp er en central del af klassekampen. Modsatningen mellem lønarbejde og kapital kommer til udtryk i de stadige konflikter på arbejdspladserne. VS støtter den kamp, der føres for at bevare de opnåede goder og for højere realløn, kortere arbejdstid, nedsat arbejdstempo m. v. Men denne kamp for krav, der er udsprunget af den aktuelle arbejds-situation er ikke identisk med kampen for socialismen. Partiet må hele tiden arbejde for at give kampen revolutionært socialistisk perspektiv.

**35.** Den etablerede fagbevægelse (LO) har med hovedaftalens (samarbejdsudvalgsaftalernes) paragraf 4 og 2 accepteret at arbejde på det kapitalistiske systems betingelser og derved underordne sig arbejdskøberne. LO kan derfor ikke være et redskab i kampen for socialismen. Men langt den største del af lønarbejderne inden for industri, transport, handel og kontor er organiseret under LO, som i samarbejde med Arbejdsgiverforeningen kan håndhæve en reel tvang til organisering under LO. Derfor er det nødvendigt at arbejde politisk inden for LO.

**36.** Tillidsmandsinstitutionen er en del af den etablerede fagbevægelse. Tillidsmandsreglerne kræver, at den af lønarbejderne valgte tillidsmand skal godkendes af arbejdskøberen. Ydermere er det i følge reglerne tillidsmandens første opgave at virke for ro og orden

på arbejdspladsen; varetagelsen af arbejdskammeraternes interesser kommer i anden række. Følges reglerne, vil tillidsmanden derfor snarere komme til at gå arbejdskøberens end lønarbejdernes ærinde. I nogle tilfælde vil det imidlertid være muligt for en tillidsmand at styrke den revolutionære kamp på arbejdspladsen. Dette forudsætter, at tillidsmanden sætter sig ud over reglerne. Om VSere skal lade sig opstille og vælge til tillidsmænd må afhænge af en vurdering af forholdene på den enkelte arbejdsplads.

**37.** I de senere år er en ny fagopposition vokset frem. Inden for LO er der voksende modstand mod den reformistiske ledelse og den byråkratiske struktur. Uden om LO er nye organisationer begyndt at tage form, som med den „vilde“ (frie) strejke som vigtigste våben kæmper for at varetage lønarbejdernes kort- og langsigtede interesser. Partiet må af al kraft støtte udviklingen af denne nye fagopposition.

**38.** Skal kampen på arbejdspladserne være målrettet og slagkraftig, er det nødvendigt, at den er organiseret – i basisgrupper, celler eller andre former for arbejdspladsgrupper. På langt sigt må der arbejdes hen imod en samlet organisering af kampen på arbejdspladserne. Hvad der er den mest hensigtsmæssige organisationsform er et uafklaret spørgsmål inden for den ikke-reformistiske venstrefløj. Det ligger derfor uden for minimumsprogrammet at tage stilling dertil.

**39.** Også visse funktionsgrupper, tjenestemænd, overenskomstansatte akademikere og andre, der ikke hører til LO-området, deltager i den faglige kamp. Disse stadig voksende lags klasse-mæssige tilhørsforhold er omstridt inden for den ikke-reformistiske venstrefløj. En stillingtagen hertil ligger derfor uden for minimumsprogrammets rammer. Men det er en vigtig opgave for partiet at nå frem til en afklaring vedrørende klasseanalysen.

**40.** Kapitalen er organiseret internationalt. Kampen imod den må derfor også organiseres internationalt. Solidaritet og samarbejde over landegrænserne også på det faglige område er en væsentlig del af denne kamp.

#### **Anti-imperialistisk kamp**

**41.** Undertrykkelsen og udbytningen af de underudviklede landes folk er med til at opretholde det imperialistiske verdenssystem. Imperialismen hindrer de nødvendige økonomiske og politiske omvæltninger i de underudviklede lande og stabiliserer kapitalismen i de imperialistiske centre i Vesteuropa og Nordamerika.

**42.** Befrielseskampene i Asien, Afrika og Latinamerika, som i det sidste årti er blevet udvidet og skærpet, sigter efter at løsrive stadig større dele af disse kontinenter fra det imperialistiske verdenssystem. En sådan løsrivelse er med til at svække kapitalismen i Vesteuropa og Nordamerika. For VS er det en selvfølge, at den anti-imperialistiske kamp må støttes af al kraft.

**43.** Det er de samme mekanismer, der udbytter og undertrykker folkene i Asien, Afrika og Latinamerika og lønarbejderne i Vesteuropa og Nordamerika. Ved at bekæmpe imperialismen i Vietnam er det vietnamesiske folk med til at svække kapitalismen. Ved at bekæmpe kapitalismen i Danmark er danske lønarbejdere med til at svække imperialismen. Den anti-imperialistiske kamp og den anti-kapitalistiske kamp hænger uløseligt sammen. Dette er udgangspunktet for VS' deltagelse i det anti-imperialistiske arbejde.

### Kamp på andre områder

44. I det senkapitalistiske samfund fremtræder kapitalismens grundlæggende modsætning – mellem lønarbejde og kapital – i til dels nye former: Oprettelse af nye økonomisk-politiske fællesskaber, en øget anvendelse af viden i produktionen, et øget behov for veluddannet arbejdskraft, voksende grupper der bliver overflødiggjort i produktionen, et stigende antal arbejdsulykker og erhvervs sygdomme, en systematisk ødelæggelse af det fysiske miljø, en øget regional ulighed. Derfor hører kampen mod oprettelsen af et europæisk, kapitalistisk statsapparat, kampen på uddannelsesinstitutionerne, kampen for kvindfrigørelsen, kampen mod forureningen og kampen for bedre boligforhold alle med til klassekampen.

45. På alle disse områder er kampen intensiveret i de senere år. Ofte har den været ført af grupper, der har koncentreret sig om en enkelt af de umiddelbare modsigelser, som det senkapitalistiske samfund indebærer. Disse grupper har ikke nødvendigvis haft et socialistisk sigte med deres kamp. Men ligesom den faglige kamp er også disse andre sider af klassekampen skærpet. Særlig midlerne som målet er efterhånden blevet radikaleret, og på alle områder findes der nu grupper, som klart opfatter kampen som et led i kampen for en socialistisk revolution.

46. Partiet og dets medlemmer må se det som en op-

gave at fremme denne proces. Partiet er åbent for et nært samarbejde med alle ikke-reformistiske grupper, der deltager i denne del af klassekampen. Partiet tilstræber at skabe en organisatorisk ramme, hvor de mange spredte erfaringer kan undergå en samlet bearbejdelse, til sikring af den vekselvirkning mellem teori og praksis, som er forudsætningen for en socialistisk strategi. Og partiets medlemmer, som deltager i denne del af klassekampen, må se det som deres opgave at udbrede bevidstheden om, at boligproblemet, kvindfrigørelsen, forureningen osv. ikke kan løses isoleret, men at forudsætningen for deres løsning er den socialistiske revolution.



**PARTIETS ADRESSE:**

Venstresocialisterne  
Vesterbrogade 41\*  
1620 København V.  
Tlf. 01 - 22 30 02  
Giro 120040

**Vedtaget  
på partiets  
5. kongres  
december 1972**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst [www.kb.dk](http://www.kb.dk)

For information on copyright and user rights, please consult [www.kb.dk](http://www.kb.dk)